

Список використаної літератури

1. Пособие по проектированию вокзалов. СНиП. – М.: Стройиздат, 1987. – 64 с.
2. Пособие к ВСН Вокзалы. Нормы проектирования. (Раздел «Морские вокзалы»). – О.: Союзморпроект, 1987. – 79с.
3. Яновский П.О. Пасажирські перевезення: навч. Посібник – Київ.: НАУ, 2008. – 469 с.
4. Ионов Б. А. Архитектура речковых вокзалов / Гострой СССР М.: 1951.

Аннотация

В данной статье рассмотрены вопросы функционального зонирования и планировочной структуры речных и морских-речных вокзалов, определены тенденции их развития.

Ключевые слова: основные и вспомогательные функции, схема функционального зонирования, связи, речной и морской вокзал, порт.

Summary

In this article considered the questions of functional zoning and planning structure of river station, and sea and river station. Determined tendency their evolution.

Key words: basic and auxiliary functions, functional plan, zoning, connections, river station, sea and river station, port.

УДК 725.381:725.54

В. С. Степаненко,
студент НАУ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІДЕОЕКОЛОГІЇ

Анотація: у статті розповідається про візуальний вплив архітектурного середовища на людину; відомості про область знань відеоєкологію; наведені приклади негативного впливу візуального середовища та засоби поліпшення візуального комфорту.

Ключові слова: відеоєкологія, архітектурне середовище, візуальний комфорт, людина

Архітектура постійно розвивається, вона не стоїть на місці. Кожен день створюються нові концепції, ідеї, як покращити умови нашого життя, будуються вищі та масивніші споруди і будівлі, досліджуються нові будівельні матеріали, створюють нові конструкції, форми. Люди намагаються зробити

щось нове, цікаве. Однак сучасне місто не виглядає так, як мало би. А все тому, що за розвитком технологій ми забуваємо про головне - архітектура повинна бути природною. Сучасні міста все більше починають нагадувати велику замкнену бетонну в'язницю, певне середовище, яке лише пригнічує людину, тисне на неї своєю масивністю, одноманітністю, сірістю, в решті решт нелюдяністю....

Виникає багато дискусій та суперечностей щодо взаємовідносин у системі «екологія - архітектура». В цій системі існує дуже важливий і цікавий аспект – візуальний вплив архітектурного середовища на людину. Цим займається «відеоекологія».

Відеоекологія (лат. *video* — бачити, грец. *οικος* і *λόγος* — екологія) — це область знання про взаємодію людини з навколишнім видимим (візуальним) середовищем. Термін запропонував у 1989 р. російський фізіолог Василь Антонович Філін, який є родоначальником відеоекології як науки. Її актуальність пояснюється зокрема активною урбанізацією суспільства, що віддалила людину від природного візуального середовища та перемістила його у середовище штучне – міське, часто вороже, а іноді навіть агресивне.

Візуальне середовище - це все те, що оточує людину в її повсякденному житті, а також все те, на що вона дивиться. Природне середовище - це ліси, гори, поля, водойми, хмари, а штучне середовище – це те, що створила людина: виробничі і житлові приміщення, офіси, магазини, транспорт тощо.

Науковий метод відеоекології заснований на твердженні, що все різноманіття окорухової активності базується на автоматичному русі очей («автоматія саккад»), що сформувався у процесі життєдіяльності людини. Око людини змінює напрям погляду кожні 0,5 секунди, синхронні й однакові за амплітудою швидкі рухи обох очей називаються саккадами, тобто око практично постійно «сканує» змінне навколишнє середовище.

Стосовно міського середовища основні поняття теорії її автор – російський фізіолог В.А.Філін формулює так: «...у місті велику неприємність городянам завдають гомогенні й агресивні видимі поля. Гомогенні поля – це поля, на яких відсутні видимі елементи або їх кількість різко зменшена. Агресивне видиме поле – це поле, на якому зосереджена велика кількість одних і тих самих елементів».

Людина постійно знаходиться в певному візуальному середовищі як в середині архітектурних об'єктів, так і зовні. Частину свого часу ми перебуваємо на вулиці, де нас оточують транспорт, будинки, інші об'єкти... Всі вони мають певний психологічний та емоційний вплив на нас. Надважливим завданням для архітектора є врахування в процесі проектування психологічного фактору позитивного сприйняття будь-якого середовищного об'єкту. Це стосується як

формування типологічних об'єктів з певними функціями, так і облаштування міських територій та просторів. В обох ситуаціях людина має отримувати позитивні емоції, вільно орієнтуватися за допомогою необхідних засобів візуальної інформації та почувати себе комфортно. Це є принципи відеоєкології.

За останні десятиріччя, починаючи з середини 20-го століття, була збудована величезна кількість багатопверхових панельних житлових будинків. Для них характерна виняткова одноманітність зовнішнього облаштування – практично однакові фасади незалежно від місця (навіть регіону) розташування; однакові фасадні елементи (вікна, балкони, двері тощо); тільки ортогональні напрямки (площини та прямі кути); переважно сіра кольорова гамма; повна відсутність яскравих елементів та плям (за формою і кольором) тощо (Рис. 1, 2).

Все вище зазначене можна спостерігати на рисунках: сірий колір, прямі лінії, однакові елементи. А ще безсистемне застосування балконів та лоджій, відсутність парпетів на першому рисунку, глухий неприкрашений торець – на другому. Звісно людина в такому оточенні відчувається пригніченою. З точки зору психологічного відіокомфорту сірі темні кольори мають негативний вплив на психіку, а прямі лінії всієї будівлі ускладнюють сприйняття людиною будівлі через те, що вони не природні, мають агресивний характер. Великі однорідні площини теж мають негативний вплив: наука доказує - якщо людина буде дивитися на велику площину, на якій не має зорових елементів, на протязі 3-х секунд, в неї буде виникати дискомфорт очей.

Рис.1. Багатосекційний великопанельний житловий будинок

Рис.2. Односекційний великопанельний житловий будинок

На рисунках 3 і 4 наведено приклади негативного впливу великої кількості однакових елементів у оточенні. Безліч одноманітних членувань на фасаді протяжної багатоповерхівки призводить до того, що ми не зможемо сфокусуватись на певному вікні, як результат виникає значний дискомфорт очей. Наші очі постійно обробляють інформацію, дивлячись на певний об'єкт. Коли ми бачимо велику кількість схожих зорових елементів, інформація починає змішуватись, і ми не можемо сконцентруватись на конкретному елементі.

Насправді нечасто можна зустріти цікаву за архітектурою та яскраву за оформленням будівлю в сучасному місті. Важливу роль відіграють матеріали, які використовують при будівництві. Одним із таких матеріалів являється скло.

Рис.3. Багатоповерховий житловий будинок

Рис.4. Багатоповерховий житловий будинок з одноманітними членуваннями фасаду

Наразі це дуже поширений та вкрай необхідний сучасний конструкційний матеріал. Але занадто велика кількість фасадного скла у міському середовищі інколи може створити великий негативний вплив на людину. Нажаль архітектура, що нас оточує, далеко не завжди відповідає правилам гармонії та вимогам візуального комфорту. Навпаки дедалі створюється жорстке агресивне чужорідне середовище, що негативно впливає на людей.

Потрібно намагатися змінити старі образи будівель і споруд, надати їм естетичної краси, що в свою чергу позитивно вплине на людину. Саме правила відеоєкології можуть допомогти в цьому. Головними серед них можна вважати такі:

- у міському середовищі не допускати формування агресивних візуальних полів - агресивність людства за думкою вчених пов'язана зокрема з наявністю агресивного видимого середовища в місцях перебування людини;

- не створювати великі площини в архітектурі. Таких площин не повинно бути також в квартирі, в кабінеті, в цехах, в лікарнях і дитячих установах. При погляді на такі площині розвиваються дефекти зору;

- слід постійно пам'ятати про те, що "око не любить" прямі лінії і прямі кути. Чим більше в навколишньому просторі кривих ліній, тим ближче воно до природного середовища і, отже, тим краще візуальне середовище;

- для створення комфортного візуального середовища передбачати наявність замкнутих міських просторів (дворових, внутрішньоквартальних тощо). Будь-який замкнутий простір можна вважати моделлю безпечного світу;

- кольорове насичення міського середовища є однією з необхідних умов комфортного створення середовища.

На рисунках 5,6,7 наведено приклади реалізації останнього з наведених правил для поліпшення візуального комфорту у старій забудові за допомогою можливостей суперграфіки.

Рис.5. Картина на торці старої будівлі

Рис.6. Можливе оформлення глухого торця житлового будинку

Рис.7. Суперграфіка на торцевій поверхні будинку

Для того щоб почувати себе комфортно у сучасному світі, потрібно перш за все думати про можливий вплив того, що ми створюємо. Потрібно намагатися створити комфортне візуальне середовище, щоб людина не відчувала себе пригніченою, а навпаки, була бадьорою, з хорошим настроєм. Людина повинна бути в гармонії з навколишнім середовищем. На допомогу можуть прийти рекомендації відеоєкології, зокрема колористика міського середовища, біонічний стиль з його природними елементами, мотивами, формами, матеріалами та інші прийоми. Не можливо позбутися всіх негативних факторів, які впливають на нас, проте можна та потрібно намагатися їх знівелювати або вдосконалити, та навіть зробити позитивними.

Література:

1. Филин В. А. Автоматия саккад. М.: МЦ «Видеоэкология». изд. Московский Университет, 2001. - 263 с.
2. Филин В. А. «Видеоэкология. Что для глаза хорошо, а что - плохо» М: изд. «Видеоэкология». 2006, (3-е издание) - 512 с.

Аннотация

В статье рассказывается о визуальном воздействии архитектурной среды на человека; сведения об области знаний видеоэкологии; приведены примеры негативного влияния визуальной среды и средства улучшения визуального комфорта.

Ключевые слова: видеоэкология, архитектурная среда, визуальный комфорт, человек.

Abstract

This paper describes the visual impact on the architectural environment of a person; information about the area videoekolohiyu knowledge; are examples of the negative impact of the visual environment and means of improving visual comfort.

Keywords: videoecology, architectural environment, visual comfort, people.

УДК 726

І. М. Сергіюк

*аспірант кафедри архітектури та середовищного дизайну
Національного університету водного господарства і
природокористування*

ВІЙСЬКОВЕ ХРАМОБУДУВАННЯ ВОЛИНИ ПОЧАТКУ ХХ СТ.: ІСТОРИЧНИЙ ЕКСКУРС І СУЧАСНИЙ СТАН

Анотація: у статті представлено основні принципи військового храмобудування на Волині на початку ХХ століття: будівництво за типовим